

dr. E.A. Borgerschool

Koningin Julianalaan 3 , 38501 HL Joure.
Postbus 36, 8500 AA Joure.

Tel: 0513 41 42 82

Fax : 0513 411531

directeur.borgerschool@cbo-meilan.nl

PROTOCOL.

Ongewenst gedrag.
Incl. bijlage over aanpak pesten.

Wat is voor school grensoverschrijdend gedrag?

- *Schelden
- *Anderen opzettelijk pijn doen.
- *Anderen pesten/bedreigen/buitensluiten.
- *Gooien met spullen
- *Schreeuwen in de klas en de hal.
- *Vernielen van voorwerpen van school of van een ander.
- *Aan iemand anders eigendom komen zonder toestemming.
- *Het niet willen luisteren/praten met een meester of juffrouw. (negeren)
- *Het na 2 x nog niet stoppen met je gedrag waarop je meester of juffrouw je aanspreekt.
- *De rust en de sfeer in de groep bewust verstoren.
- *Brutale opmerkingen richting een juf of meester geven.

Procedure bij ongewenst gedrag:

- Een leerling wordt 2 x gewaarschuwd voor iets.
- Een derde keer volgt er een gesprek na schooltijd met het kind waarbij duidelijke afspraken worden gemaakt en opgeschreven.
- Bij herhaling van dit gedrag volgt een 2^e gesprek met het kind en worden de afspraken en consequentie besproken en de ouders worden ingelicht.
- Stopt het ongewenste gedrag niet dan volgt er een gesprek met de ouders waarbij duidelijke afspraken worden gemaakt over een vervolg.
- Gaat het ongewenste gedrag door dan is er een tweede gesprek met de ouders

Er wordt dan een **contract** gemaakt waarin duidelijk het gewenste gedrag wordt omschreven en de maatregelen bij het overschrijden daarvan.

Contract format:

 <p>dr. E.A. Borgerschool Koningin Julianalaan 3 , 8501 HL Joure.</p>
Voor:

Waarom?

Regels zijn er om een veilig klimaat voor iedereen te garanderen waardoor we kunnen komen tot leren. Door enkele incidenten van de afgelopen weken is de veiligheid en de goede sfeer in de groep/ in school af en toe in het geding. Daarom moeten we dit contract bespreken. Zodat jij goed weet wat er van je wordt verwacht en wat de school gaat doen als het weer gebeurt.

Welk gedrag willen we van jou zien?

* * * * *

Welk gedrag willen we niet weer zien?

* * * * *

Wat doen we als we bovenstaand gedrag zien?

* * * * *

Datum ondertekening:

leerling	ouders	meester/juf	directeur
----------	--------	-------------	-----------

Mogelijke afspraken die in het contract komen te staan kunnen zijn:

1. Je krijgt 1 waarschuwing van meester/juf om binnen 5 minuten kalm te worden.
2. Zo niet dan belt meester je vader en moeder.
3. Je gaat naar huis en krijgt een time-out om na te denken en tot rust te komen.
4. Er vindt een melding aan / overleg met de leerplichtambtenaar plaats.
5. Later op de dag is er een gesprek met ouders, meester, juf en daar ben jezelf ook bij.
6. Je krijgt weer een kans bij ons op school !

Stappen die volgen na herhaling van het ongewenste gedrag:

7. Bij herhaling van je ongewenste gedrag vinden stap 1 t/m 5 weer plaats.
8. Er vindt dan een schorsing van enkele dagdelen/dagen (afhankelijk van wat je hebt gedaan) plaats.
9. Je krijgt thuis werk.
10. Je krijgt weer een kans bij ons op school!
11. Wanneer je voor een 2x wordt geschorst gaan we op zoek met je ouders naar een andere school. Tot die plaatsing blijf je geschorst.

STAPPENPLAN BIJ ONGEWENST GEDRAG T.O.V. DE LEERKRACHT.

We verstaan onder ongewenst gedrag t.o.v. de leerkracht;

- Niet willen stoppen met bepaald gedrag als de leerkracht hierom vraagt.
- De leerkracht storen bij het lesgeven.
- Brutaal reageren.
- Respectloos reageren door houding en blikken.
- Grof taalgebruik.
- Uitschelden.

-
- Een leerling wordt 2 x gewaarschuwd voor iets.
  - Een derde keer volgt er een gesprek na schooltijd met het kind waarbij duidelijke afspraken worden gemaakt en opgeschreven.
  - Bij herhaling van dit gedrag volgt een 2^e gesprek met het kind en worden de afspraken en consequentie besproken en de ouders worden ingelicht.
  - Stopt het ongewenste gedrag niet dan volgt er een gesprek met de ouders waarbij duidelijke afspraken worden gemaakt over een vervolg.
  - Gaat het ongewenste gedrag door dan is er een tweede gesprek met de ouders
Er wordt dan een **contract** gemaakt waarin duidelijk het gewenste gedrag wordt omschreven en de maatregelen bij het overschrijden daarvan.

In het geval een leerkracht door een kind geslagen geschopt of omgeduwd wordt geeft deze dit meteen door aan de directeur.

Deze neemt het kind mee uit de groep.

De directeur neemt contact op met de ouders en vertelt wat er plaatsvond en verzoekt de ouders het kind meteen op te halen. Het krijgt meteen een time out.

Nog dezelfde dag wordt er een afspraak gemaakt met de ouders voor een gesprek.

Daarin worden afspraken gemaakt en een contract gesloten inclusief de condities waaronder het kind weer welkom is en de stappen die genomen worden bij herhaling.

Er vindt melding plaats bij de leerplichtambenaar.

Bij een tweede keer worden bovenstaande stappen herhaald en wordt er in overleg met de leerplichtambenaar met de ouders besproken of en wanneer het kind terug mag keren op school en onder welke condities.

Bijlage bij het protocol ongewenst gedrag in het specifieke geval van pesten.

Ondanks het feit dat er algemene afspraken zijn die voor alle groepen gelden en het feit dat er dagelijks gewerkt wordt aan een zo optimaal mogelijk pedagogisch klimaat binnen de school, is het niet uitgesloten dat er pestgedrag plaats vindt.

In principe is pestgedrag één van de vormen van ongewenst gedrag en hiervoor volgen we ons **protocol ongewenst gedrag**.

Voor de volledigheid en duidelijkheid hebben we als school ervoor gekozen deze bijlage nog toe te voegen.

Deze bijlage geeft specifiek aan hoe ons handelen eruit ziet in het geval van geconstateerd pestgedrag.

ONZE STELLING ALS SCHOOL T.A.V. PESTEN:

Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Steeds weer geldt hier: “Wat jij niet fijn vindt, doe dat ook niet bij een ander!”

We vinden dan ook dat:

1. Pestgedrag niet acceptabel is.
2. Op school pestgedrag zoveel mogelijk moet voorkomen zien te worden.
3. Gepeste kinderen en pestende kinderen begeleiding van ons nodig hebben en ook moeten krijgen.
4. Ouders van gepeste kinderen van ons mogen verwachten gehoord te worden en dat er in samenwerking naar oplossingen wordt gezocht.
5. School, ouders van pesters informeert en mag verwachten dat zij actief meedenken over oplossingen m.b.t. het pestgedrag.

WAT VERSTAAN WE ONDER PESTEN?

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid.	Machtsverschil.
Wisselend 'slachtofferschap'.	Hetzelfde slachtoffer.
Humoristisch, spelend, dollend.	Kwetsend.
Af en toe. Incidenteel.	Vaak/ voortdurend, regelmatig.

Een definitie van pesten op school luidt als volgt:

“Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.”

Met deze definitie is het verschil tussen pesten en plagen duidelijk aangegeven. Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, met zekere regelmaat.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen.
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Isoleren.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna lopen, rijden.
- Naar het huis van het 'slachtoffer' gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen tegen het 'slachtoffer'.
- Iemand bedreigen, chanteren.
- cyber-pesten via MSN, e-mail, mobiele telefoon , app's of andere internet toepassingen.

AFSPRAKEN EN REGELS DIE GELDEN BINNEN ALLE GROEPEN:

1. Benader de ander zoals je zelf benaderd wil worden.
2. Vertel het aan de juf of meester wanneer er iets gebeurt wat jij niet fijn of gevaarlijk vindt.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden;
4. Ben je boos? Probeer er over te praten of ga anders naar de meester of de juf.

5. Spullen van een ander kind behandel je met respect.
6. Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten!
7. Word je gepest of heb je ruzie? Praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden. Is het opgelost? Dan kunnen we vergeven en vergeten.
8. We luisteren naar elkaar en nemen de ander serieus.
9. Jij mag er zijn!
10. Iedereen welkom!

Regel 1:

Als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen.

Dit wordt niet gezien als klikken.

Regel 2:

Iedere medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten.

Alle leerlingen zijn verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

Samenwerking is noodzakelijk tussen ouders en school bij pestgedrag.

Ouders geven aan en denken mee over. School besluit en neemt actie en informeert hierover aan betrokken ouders.

DE BEGELEIDING DIE OUDERS EN LEERLINGEN MOGEN VERWACHTEN VAN SCHOOL BIJ PESTEN:

AANPAK VAN DE RUZIES EN PESTGEDRAG IN VIER STAPPEN

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2:

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Sacties Fase 1.

- Een of meerdere pauzes binnen blijven;
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn;
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem;
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt;
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde. Gesprekken worden altijd

vastgelegd door de leerkracht.

STAP 4:

Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgt er een gesprek met de ouders van de pester(ers).

De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

Met de ouders worden sancties afgesproken die zowel door de ouders als door school met de pester besproken worden.

Tevens wordt aan de ouders meegedeeld wat de volgende stappen zullen zijn:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals schoolmaatschappelijk werk.

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

STAP 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten;
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren;
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld :je niet afzonderen;
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- Sterke kanten van de leerling benadrukken;
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt;
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s);
- Het gepeste kind niet 'over'beschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen;

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen);
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft;
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de

regels houdt;

- Kind leren om niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stopeerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren;
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?;
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn;
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

ADVIEZEN AAN DE OUDERS:

Alle ouders:

Blijf alert op wat u zelf doet en zegt.

Kinderen kopiëren uw gedrag. Kinderen moeten nog leren wat sociaal acceptabel gedrag is, van ouders mag verwacht worden dat ze dit weten.

1. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
2. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
3. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
4. Geef zelf het goede voorbeeld.
5. Leer uw kind voor anderen op te komen.
6. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken;
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus;
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed extra aandacht aan uw kind;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;

- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
Alle andere ouders:
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Leer uw kind voor anderen op te komen;
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Wanneer er op school iets is gebeurd en het is opgelost, kom er dan thuis niet op terug. Opgelost is opgelost!
- Denk er eens over na wat u zoal bespreekt aan tafel, bedenkt u zich dan dat kinderen heel veel horen en opslaan!

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

In het geval van pesten hebben school en thuis elkaar hard nodig.

Alleen dan kan pesten opgelost worden.

We mogen die samenwerking, die afstemming van elkaar verwachten en elkaar erop aanspreken.

Deze bijlage bij het protocol ongewenst gedrag, specifiek gericht op de aanpak van pestgedrag is opgesteld in overleg en goed bevinden van de MR.

